

SpareBank 1 Ringerike Hadeland

4. kvartal 2014/ foreløpig årsregnskap 2014

Kapitalmarkedsdag 11. februar 2015

Steinar Haugli, adm. banksjef
Jane K. Gravbråten, banksjef økonomi/finans

SpareBank 1 Ringerike Hadeland

Overordnet visjon og kjerneverdier

Visjon

SpareBank 1 Ringerike Hadeland – den anbefalte banken

Kjerneverdier

Visjon

SpareBank 1 Ringerike Hadeland
– den anbefalte banken

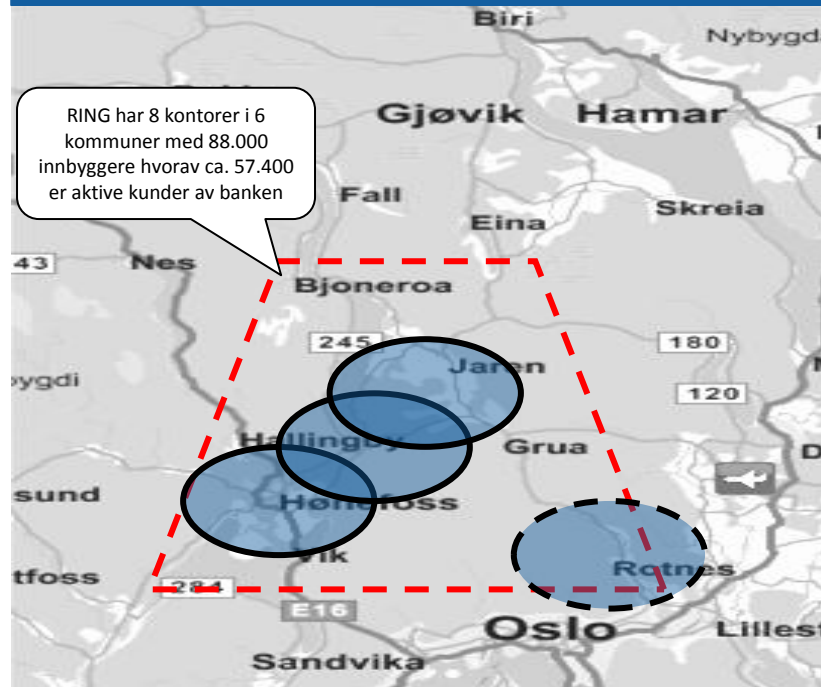
SpareBank 1 Ringerike Hadeland

Den anbefalte og ledende banken i en region med sterk vekst

Kort beskrivelse

- Konsernresultat før skatt i 2014:
 - 360,3 mill. kroner
- Brutto utlån: 20,6 mrd kroner
Vekst i utlån: 5,6 %
- Blant Norges mest lønnsomme og solide finanskonsern gjennom en årrekke
- 57 400 kunder
- 172,6 årsverk i konsernet
- Egenkapitalbevis notert på Oslo Børs

Markedsområder

Regionen:

6 kommuner med 88 000 innbyggere

- Kjerneområder Ringerike, Jevnaker, Lunner og Gran
 - Stabil befolkningsvekst
 - Stabile boligpriser
 - Arbeidsledighet som på landsbasis
 - Banken er markedsleder – stabilt
- Satsingsområde Nittedal og Hole
 - Høy befolkningsvekst
 - Høyeste boligpriser i vårt markedsområde
 - Lav arbeidsledighet
 - Hole: DNB/SpareBank 1 – markedsandel på samme nivå
 - Nittedal: DNB er klart markedsleder
 - Vår bank tar markedsandeler i disse områdene

Næringsliv i omstilling

- Industri og hjørnesteinsbedrifter
 - **Treforedling:** Follum, Viken Skog, Moelven Sokna Bruket...
 - **Utenlandseid:** Norpapp, Huthamaki, Andritz Hydro, Aditro, HandPro, Spenncon
 - **"Grunder"-avhengig bedrifter:** Hadeland Glassverk, Tronrud Engineering, HV Plast, Tronrud Bygg, AKA, samt mange "mindre" bedrifter
 - **Andre:** Hapro
- Nittedal – store landsomfattende virksomheter ved Gjelleråsen
- Handel
 - Hønefoss og Gran sentrum
 - Utvikling på Mo-senteret

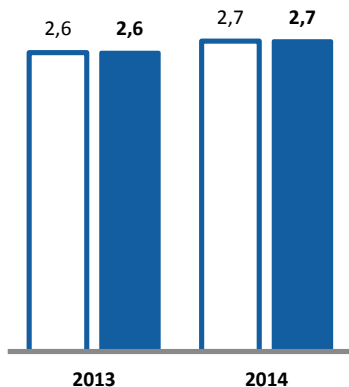
Ringeriks-, Hadelands- og Nittedalsregionen

Et stabilt markedsområde med vekstpotensial

PERSONKUNDER

Arbeidsledighet (%)

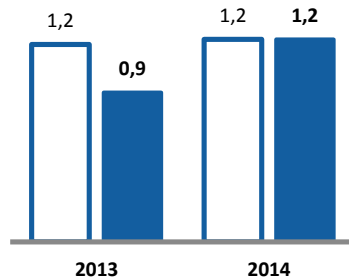
□ Norge ■ Regionen

Arbeidsledighet på 2,7%
per Q4-2014 –
som resten av landet

Befolkningsvekst (%)

□ Norge ■ Regionen

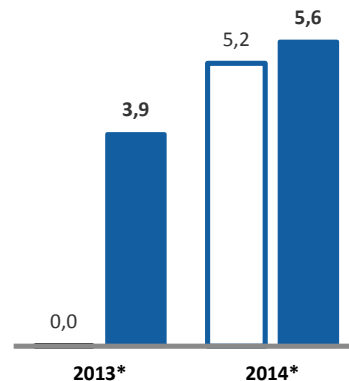

Befolkningsvekst på 1,2%
per Q4-2014 –
som resten av landet

NÆRINGSKUNDER

Nye foretak (%)

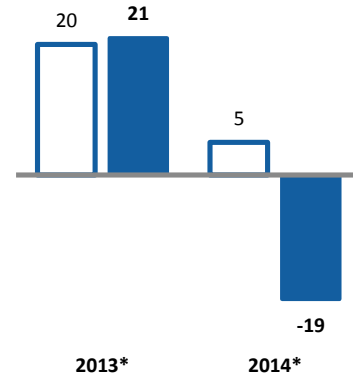
□ Norge ■ Regionen

5,6% økning i antall nye
foretak i 2014* -
som resten av landet

Konkurser (%)

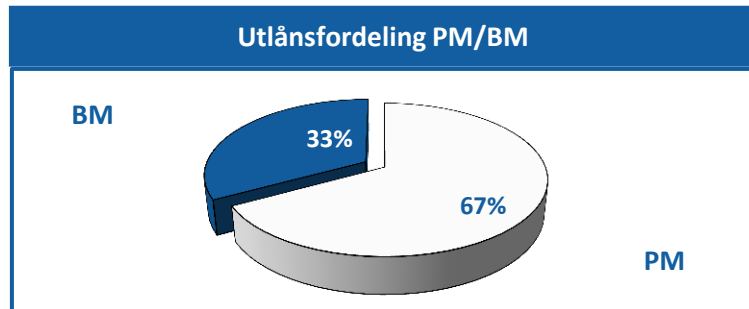
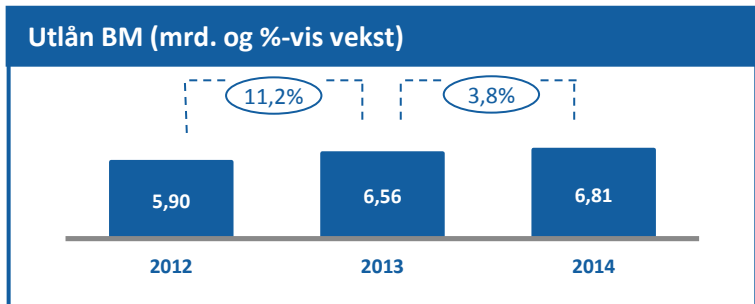
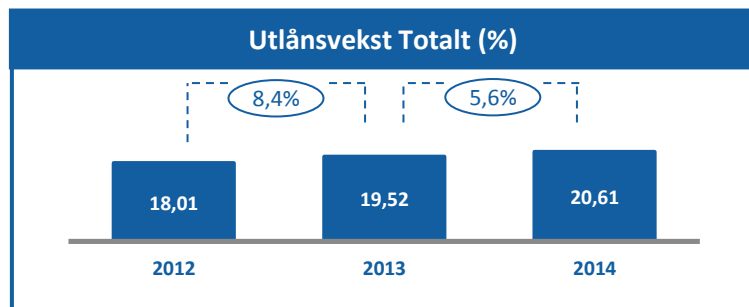
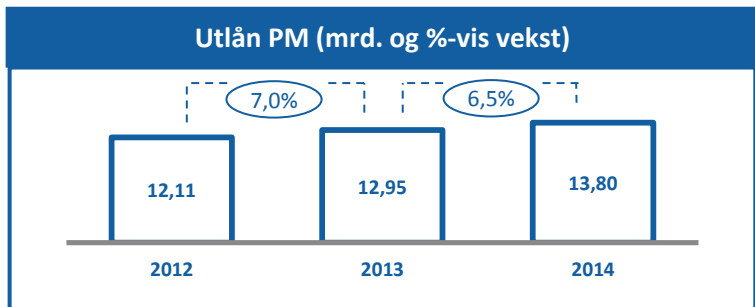
□ Norge ■ Regionen

Nedgang i konkurser i
regionen i 2014* – økning
i Norge

Utlånsvekst 5,6% mot 4,3% i bankmarkedet*

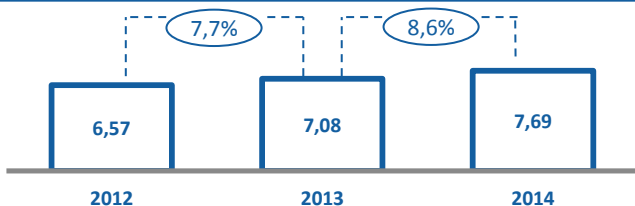
Stabil boliglånsvekst, fallende vekst innenfor næring

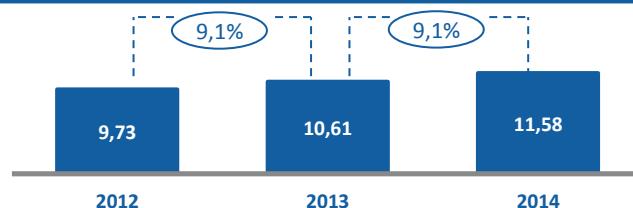
Innskuddsvekst 9,1% i 2014

Høy innskuddsvekst blant person- og næringskunder

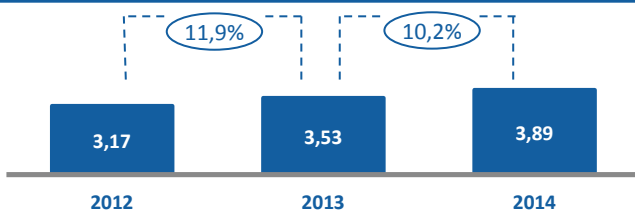
Innskudd PM (mrd. og %-vis vekst)

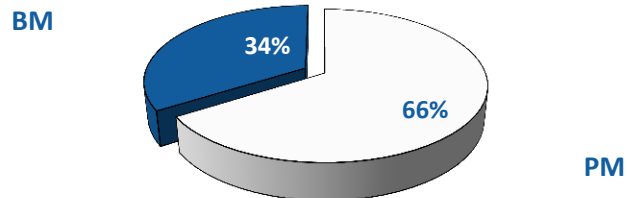
Innskudd Totalt (mrd. og %-vis vekst)

Innskudd BM (mrd. og %-vis vekst)

Innskuddsfordeling PM/BM

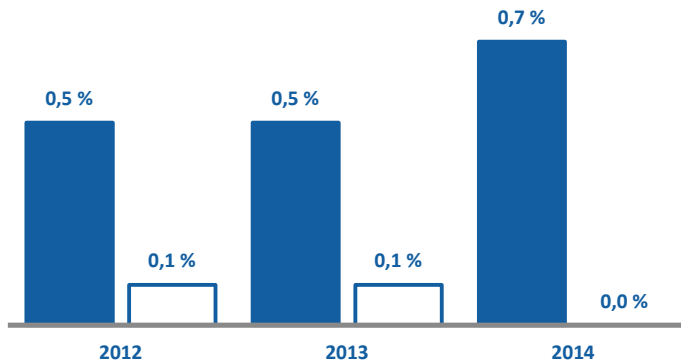

Banken har en solid kredittportefølje

Lavt mislighold – lave tap – solid portefølje

Brutto Mislighold og tap (%)

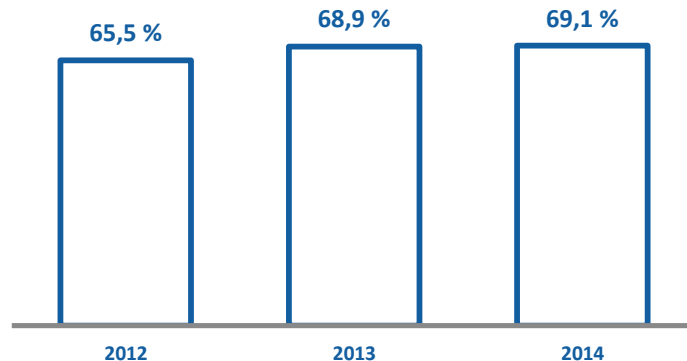
■ Mislighold □ Tap

Lavt mislighold og lave tap.

Økningen i mislighold i 2014 skyldes hovedsakelig et større engasjement som er bragt i orden ila januar 2015

Utlån – andel lav og svært lav risiko (%)

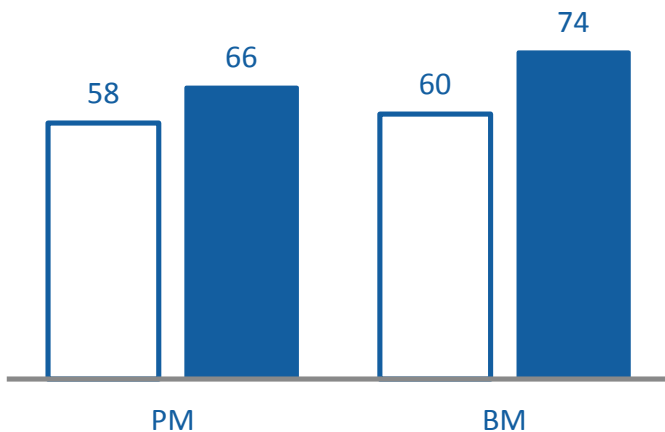
Økende andel engasjement med svært lav og lav risiko.

Kunde- og medarbeidertilfredshet

Høyere enn sammenlignbare banker

Kundetilfredshet (TRI*M)

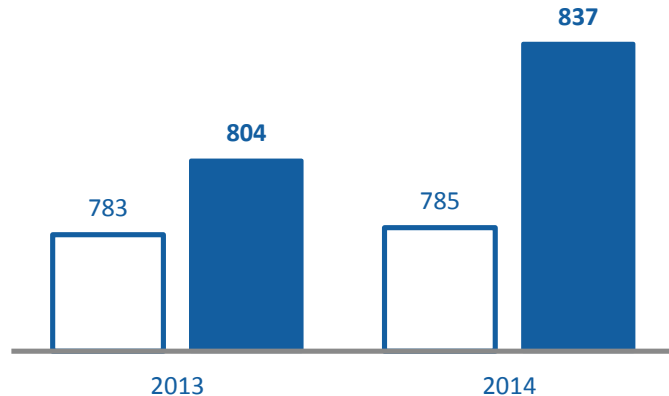
□ SpareBank 1 ■ Ringerike Hadeland

Blant SpareBank 1 bankene med høyest kundetilfredshet

Medarbeidertilfredshet (Voice)

□ SpareBank 1 ■ Ringerike Hadeland

Blant SpareBank 1-bankene med høyest medarbeidertilfredshet

Meget lønnsom eiendomsmeglervirksomhet

- Virksomheten drives fra 6 kontorer som er samlokalisert med lokalbankene
- SpareBank 1 Ringerike Hadeland eier 80 % - resten eies av Modum Sparebank og SpareBank 1 Hallingdal
- Eiendomsmegleren har en sterk markedsposisjon og er en viktig driver for videre vekst i konsernet
- Netto driftsinntekter 62,2 mill. kroner. Resultat før skattekostnad 9,4 mill. kroner.

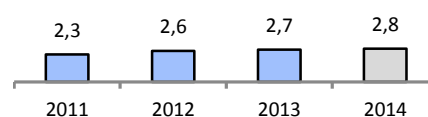

Nøkkeltall fra virksomheten

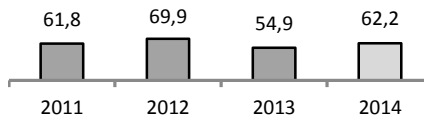
Antall omsatte eiendommer

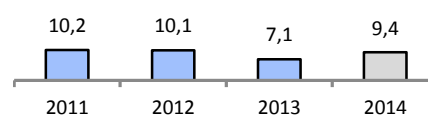
Verdi omsatte eiend. (NOKmrd)

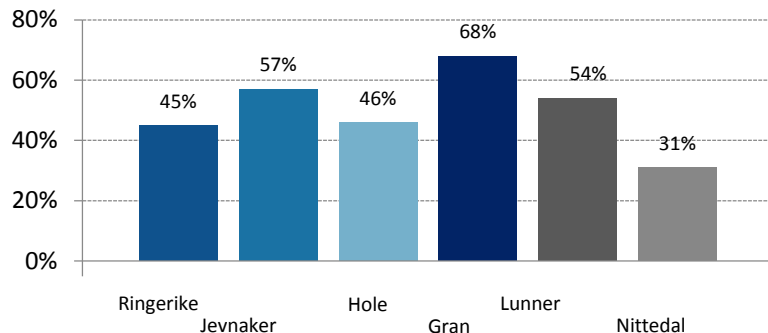
Omsetning (NOKm)

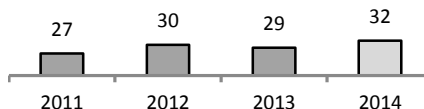
Resultat før skatt (NOKm)

Markedsandeler i Ringerike Hadelands-regionen

Årsverk

SpareBank 1 Økonomihuset

1

Det er et lønnsomt og solid selskap med høy kvalitet på sine tjenester og med en offensiv strategi

2

Lokalt eierskap er positivt for lokalmarkedet

3

Nærhet til markedet med ambisjoner om å bidra til verdiskapning og utvikling hos våre kunder

4

SpB 1 RH som finanshus. Større kompetansemiljø

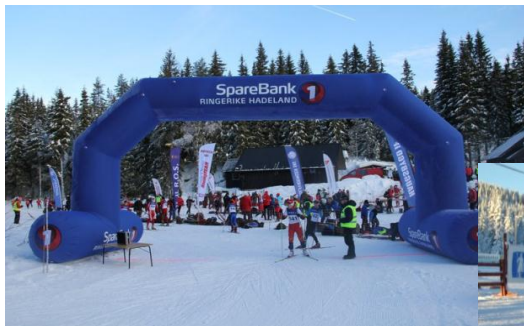
5

Investeringsmuligheter

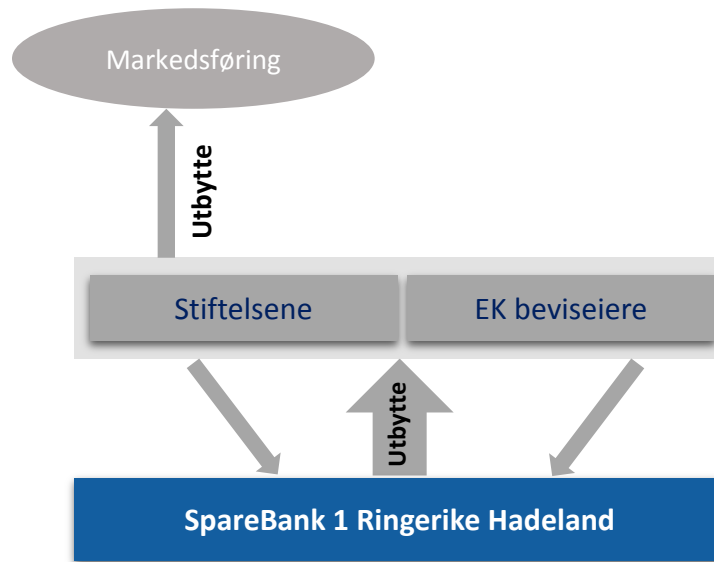
SpareBank 1 Ringerike Hadeland er en solid, lokal hjørnesteinsbedrift med stort samfunnsengasjement

Samfunnsengasjement

- Samspill med sparebankstiftelsene
 - Gaver til allmennyttige formål
 - Beholde opptjent kapital i lokalsamfunnene med 3 lokale sparebankstiftelser
 - Gaver totalt for 2014: 29,9 mill. kroner
- Næringsstiftelsen: 4,5 mill. kroner i 2014
- Totalt 150 sponsorater (kultur og idrett) for ca. 8,5 mill. kroner pr. år

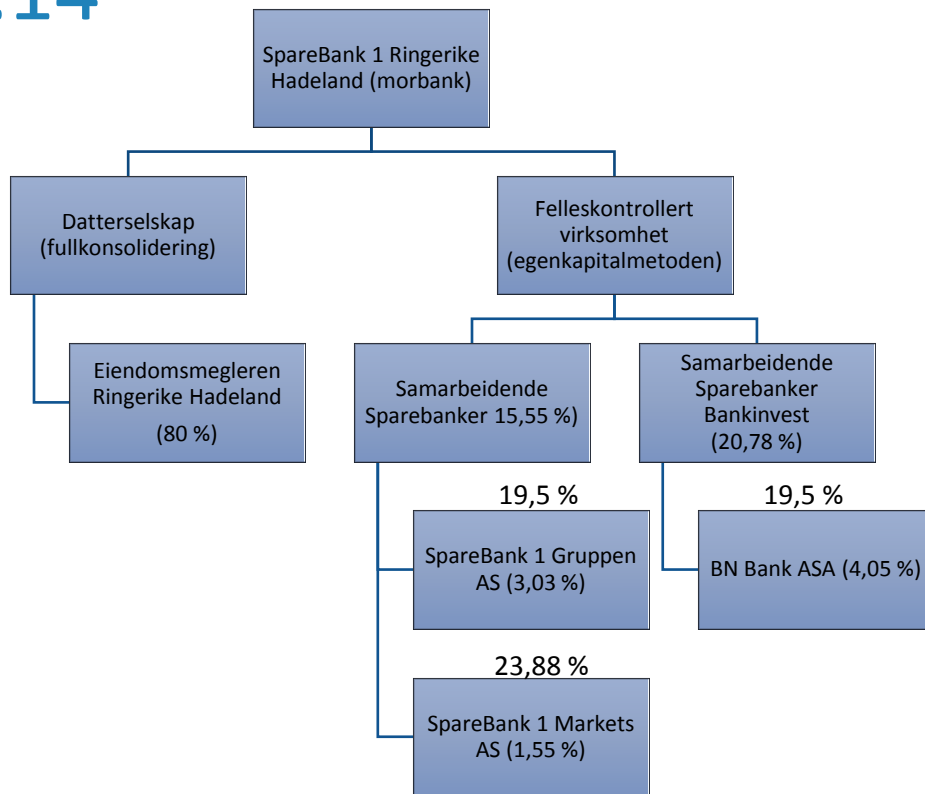
Utbytte til sparebankstiftelsene investeres i bankens merkevarebygging i lokalområdet

Finansiell informasjon

Jane K. Gravbråten
Banksjef Økonomi/Finans

Konsernet SpareBank 1 Ringerike Hadeland per 31.12.14

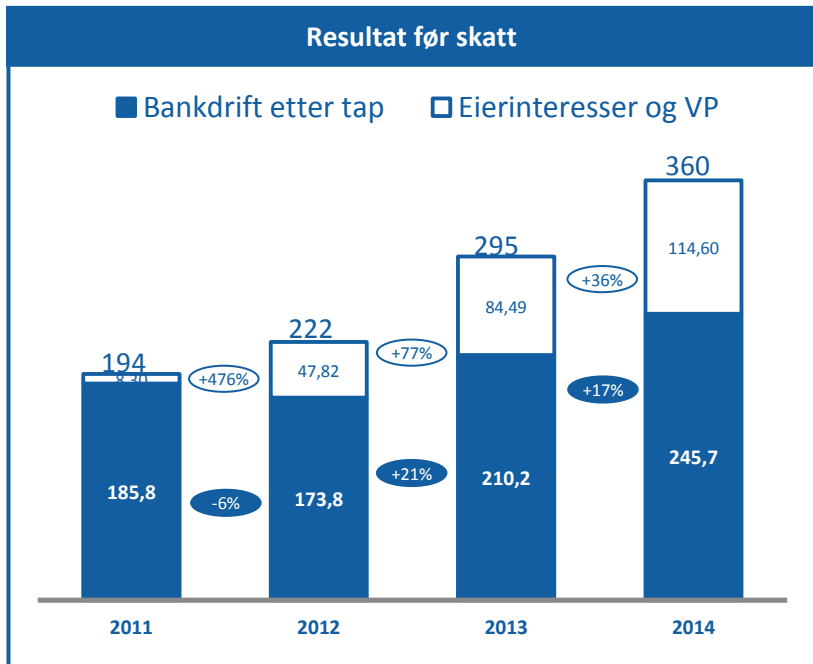
Meget godt resultat i konsernet i 2014

- **Resultat før skatt:** 360,3 mill. kroner (294,7 mill.)
 - Egenkapitalavkastning etter skatt: 11,5 % (9,8 %)
 - Resultat per EKB: 20,01 kroner (16,21 kroner)
- **Resultat før skatt i 4. kvartal:** 77,3 mill. kroner (83,5 mill.)
 - Egenkapitalavkastning etter skatt: 10,0 % (10,7 %)
 - Resultat per EKB: 4,42 kroner (4,52 kroner)
- **Kostnadsprosent:** 43,7 % (46,6 %), **i 4. kvartal:** 47,6 % (44,7 %)
- 12 måneders **utlånsvekst** inkl. Boligkreditt: 5,6 % (8,4 %)
- 12 måneders **innskuddsvekst:** 9,1 % (9,1 %)
 - **Innskuddsdekning:** 74,7 % (72,0 %)
- Forvaltningskapital: 19.192 mill. kroner (18.037 mill.)
 - Inkl. volum overført Boligkreditt: 24.300 mill. kroner (22.808 mill.)
- **Eiendomsmegleren:** Netto driftsinntekter 61,9 mill. kroner (58,9 mill. kroner). Resultat før skatt 9,4 mill. kroner (7,1 mill. kroner).
- God tilgang på **likviditet** til akseptable vilkår
- **Kapitaldekning** morbank per 31.12.14*: 17,8 % (17,5 %)
- **Forslag til utbytte** per EKB: **kr 10 (kr 9 + kr 1)**

Positiv resultatutvikling og solid bankdrift

17% økning i resultat fra ordinær bankdrift i 2014

22% økning i resultat før skatt

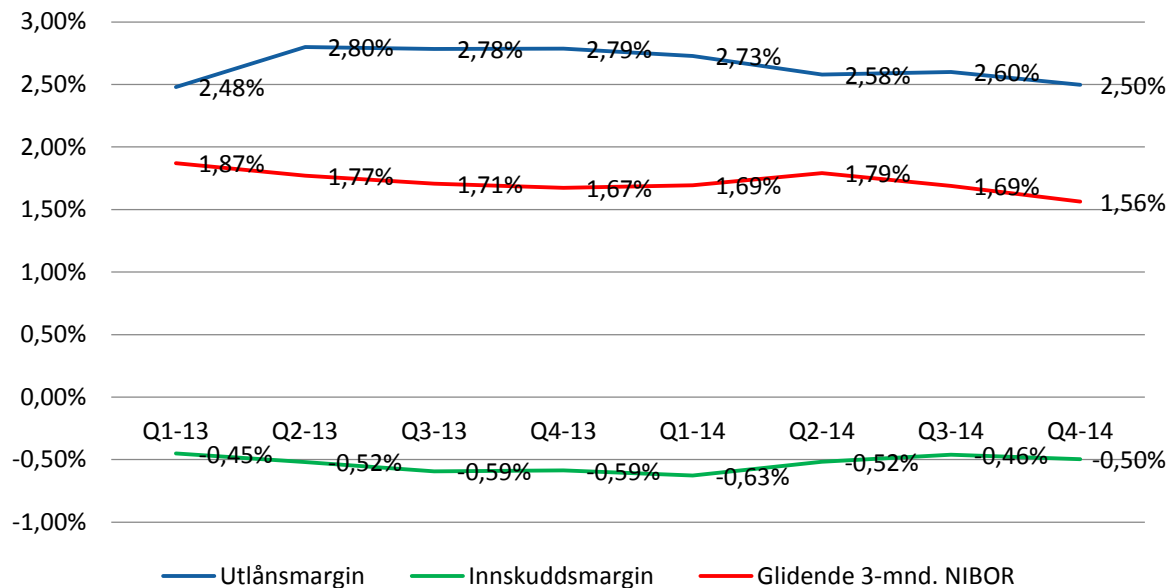

- Resultat før skatt
- 17% vekst i resultat fra ordinær bankdrift
 - ex. inntekter fra eierinteresser og avkastning på finansielle eiendeler
 - Lavere tap medvirker
 - 36% vekst i resultat fra eierinteresser og avkastning på finansielle eiendeler
 - 22% vekst i resultat før skatt for konsernet

Fortsatt høy rentenetto - forventer lavere vekst i rentenetto som følge av lavere utlånsvekst og marginpress

Konsern (i hele tusen kroner)	Per 31.12.14	31.12.2013	4. kv 14	3. kv 14	2. kv 14	1. kv. 14	4. kv. 13
RESULTAT							
Netto renteinntekter	302 793	288 900	77 720	77 322	74 351	73 400	77 959
Provisjon fra BK	64 680	57 846	15 053	14 598	16 990	18 039	17 100
Netto renteinntekter inkl BK	367 472	346 746	92 773	91 919	91 341	91 439	95 059
Netto øvrige provisjonsinntekter	90 445	88 914	22 592	23 672	22 446	21 735	22 748
Andre driftsinntekter	68 101	63 161	16 051	17 854	20 395	13 801	14 136
Netto driftsinntekter	526 019	498 821	131 415	133 446	134 182	126 975	131 943
Sum driftskostnader	279 944	272 062	70 218	70 690	69 394	69 642	69 673
Resultat bankdrift før tap	246 074	226 759	61 197	62 756	64 788	57 332	62 270
Tap på utlån og garantier	381	16 537	- 174	717	- 1 381	1 219	2 663
Resultat bankdrift etter tap	245 693	210 222	61 371	62 040	66 169	56 113	59 607
Inntekter av eierinteresser	63 054	47 383	15 833	19 022	19 059	10 154	9 500
Avkastning finansielle inv.	51 550	37 111	123	24 416	11 297	14 701	14 437
Resultat før skatt	360 297	294 716	77 327	105 477	96 526	80 967	83 544
Egenkapitalavkastning	11,6 %	10,2 %	10,0 %	13,0 %	12,7 %	10,8 %	10,7 %
Kostnadsprosent bankdrift	53,2 %	54,5 %	53,4 %	53,0 %	51,7 %	54,8 %	52,8 %
Kostnadsprosent	43,7 %	46,6 %	47,6 %	40,0 %	42,2 %	45,9 %	44,7 %

Utlåns- og innskuddsmarginer - totalt

- Fortsatt lavt rentenivå og fall i NIBOR
- 2 gjennomførte rentenedsettelse i 2014 (juli/nov)
- Målt mot 3-mnd NIBOR har utlånsmarginen svekket seg, mens innskuddsmarginen har bedret seg i 2014

Definisjon: Snitt kunderente vs. 3 mnd glidende snitt av 3-mnd NIBOR
Inkl utlån solgt til Boligkreditt så er utlånsmarginen per Q4-14 2,38 %

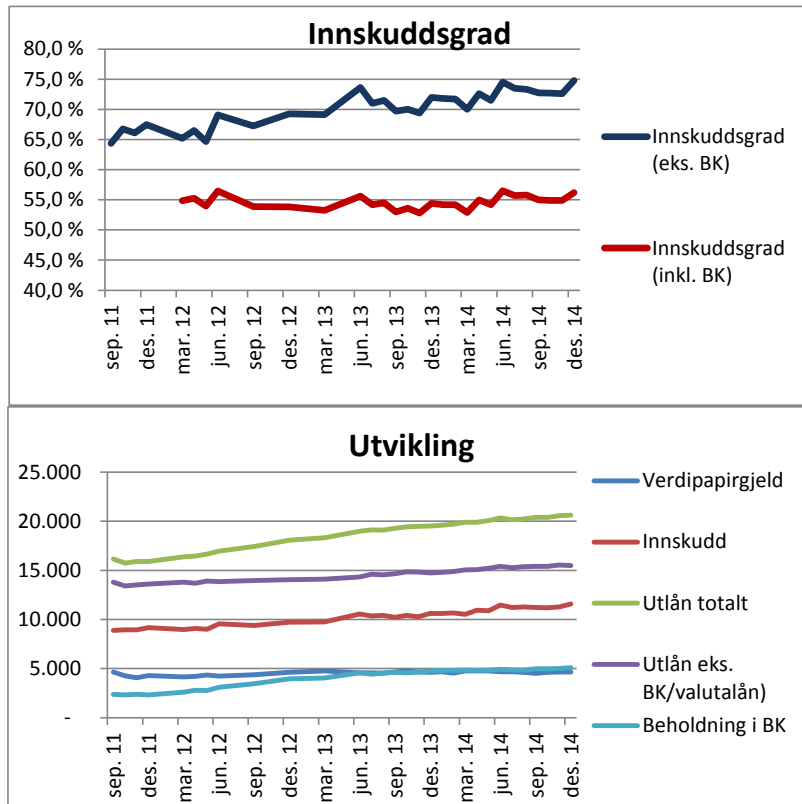
Netto avkastning på finansielle investeringer

- Rekordresultat fra SpareBank 1 Gruppen per 31.12.14
- Utbytte fra SamSpar Bankinvest II som følge av tilbakebetaling av (innskutt og) opptjent (Q3-14)
- Salg av Nets Holding A/S (Q2-14)

(Hele tusen kroner)	Per 31.12.14	Per 31.12.13	Q4-14	Q4-13
Utbytte aksjer og egenkapitalbevis	29 529	7 728	5	
Inntekter av eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	63 054	47 383	15 833	9 500
Gevinst/ tap og netto verdiendring på utlån	3 794	- 5 514	4 143	- 2 434
Gevinst/ tap og netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	2 201	1 534	- 1 163	- 895
Gevinst/ tap og netto verdiendring på aksjer, EKB og verdipapirfond	14 569	31 998	- 3 288	17 078
Gevinst/ tap og netto verdiendring på valuta	995	1 300	434	381
Gevinst/ tap og netto verdiendring på fastrenteinnlån	117	- 149	31	229
Gevinst/ tap og netto verdiendringer på andre finansielle derivater	344	214	- 38	77
Inntekter fra finansielle investeringer	114 604	84 495	15 956	23 938

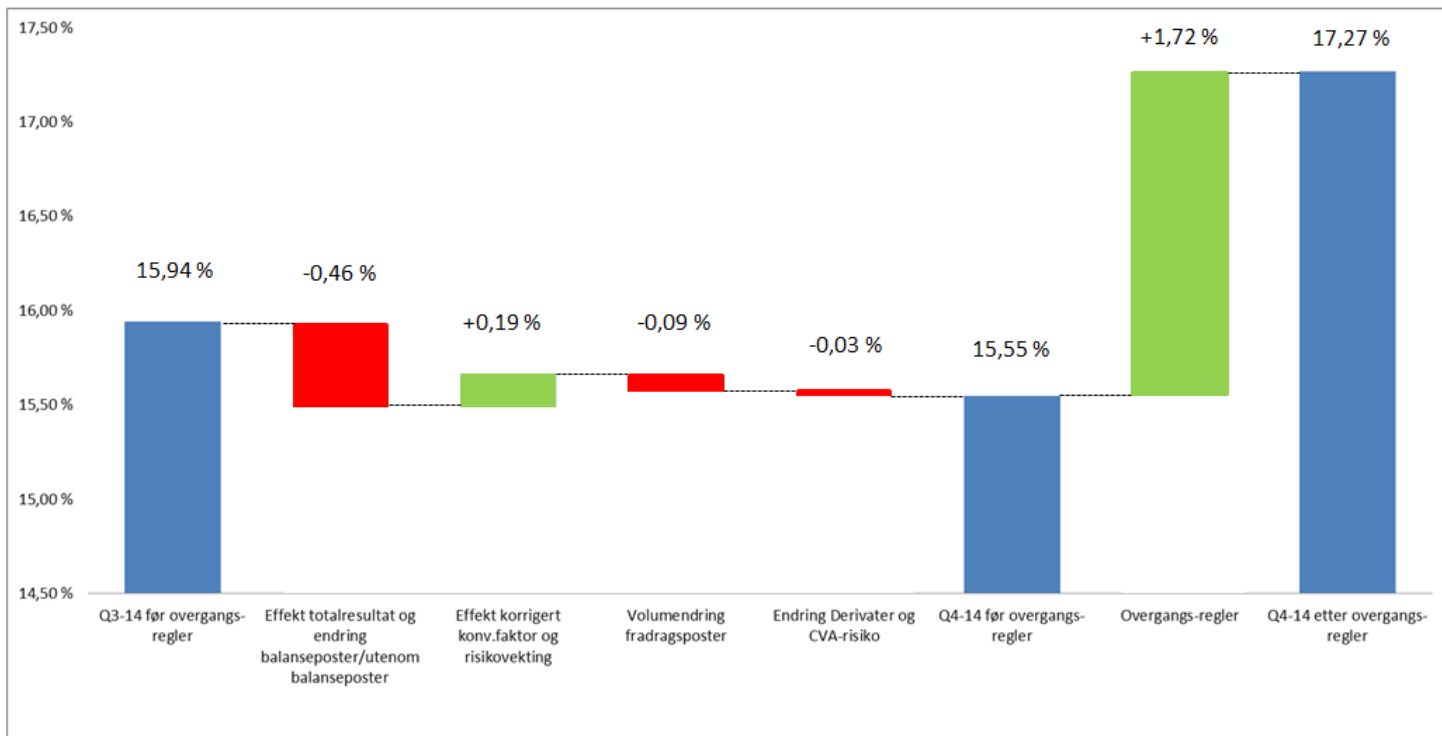
Funding og likviditet

- God likviditet og tilgang på kapitalmarkedsfinansiering
- God diversifisering mellom ulike finansieringskilder og –produkter
- Innskuddsdekning er 74,7 % ex Boligkreditt og 56,2 % inkl. Boligkreditt
- Utlånsvekst har de siste 3 år blitt finansiert via økt bruk av Boligkreditt og økte innskudd

Ren kjernekapitaldekning per 31.12.14

- morbank 30.09.14 CRD IV → morbank 31.12.14 CRD IV

Forslag til overskuddsdisponering for 2014

– Foreslår utbytte 10,00 kroner per bevis: 9,00 kr + 1,00 kr

Forskjell konsern - morbank	2014	2013
Årsoverskudd konsern	288.508	233.712
Resultat i datterselskap	-6.838	-5.255
Utbytte fra datterselskap	4.160	5.758
Resultatandel felleskontrollert virksomhet	-63.054	-46.145
Utbytte fra felleskontrollert virksomhet	28.689	19.116
Andre forskjeller		-4.761
Årsoverskudd morbank	251.464	202.425

Overskuddsdisponering	2014	2013
Årsoverskudd i morbank	251.464	202.425
Overført fond for urealiserte gevinster	182	4.495
Årsoverskudd til disponering	251.646	206.920
Utbytte	139.467	119.941
Overført til utjevningsfond	105.099	81.156
Grunnfondskapital	3.043	2.350
Gaver	4.038	3.473
Sum disponert	251.646	206.920

- Det er *morbanks* resultat som disponeres.
- I samsvar med styrets utdelingspolitikk foreslår styret overfor representantskapet et «**ordinært**» **utbytte på 9,00 kroner** per egenkapitalbevis (51,4 % av «normalisert» inntjening i konsernet) og et «**ekstraordinært**» **utbytte på 1,00 kroner** per egenkapitalbevis. Totalt utbytte 139,5 mill. kroner (50 % av konsernets resultat).
- Det foreslås avsatt 4,0 mill. kroner til gaveutdeling.

RING – utvikling siste 12 måneder

Egenkapitalbevis	31.12.2014	31.12.2013
Egenkapitalbevisbrøk	97,19 %	97,19 %
Børskurs	155,00	122,50
Børsverdi mill. kr	2.162	1.708
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	183,44	170,80
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) (morbank) ⁴⁾	17,52	14,11
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) (konsern) ⁴⁾	20,01	16,21
Utbytte pr egenkapitalbevis (kr)	10,00	8,60
Pris / Resultat per egenkapitalbevis annualisert	7,75	7,56
Pris / Bokført egenkapital	0,84	0,70

- Direkteavkastning per 31.12.14 på 6,5 %
- Kursstigning på 26,5 % i 2014
- 9. mest omsatte EKB/bankaksje i 2014 (71 mill. kr vs. 93 mill. kr i 2013)
 - Høyest volum omsatt: 50.000 EKB til kr 127,5 (kr 6,4 mill. 16.01.14)
- Omsetning kr 170/EKB 10.02.15 – P/B 0,93

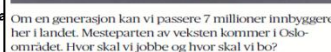
....men grunnlag for større optimisme i vår region?

“Ringerike er det området på Østlandet – ja, kanskje i hele landet – som har størst vekstpotensial”
Kristin Skogen Lund,
adm. direktør NHO

DNB Markets presenterte torsdag sine økonomiske utsikter for 2015. Norge har hatt en vanskelig start på året, men banken ser ikke for seg noen hjemlig krise.

DNB Markets presenterte torsdag sine økonomiske utsikter for 2015. Norge har hatt en vanskelig start på året, men banken ser ikke for seg noen hjemlig krise.

Skal Oslo vokse seg helt hit?

Exhibit 10: Global Green Growth

[illegible]

Volcker overalt
Uttaksaker har valgt med få prosent på femten år, og har vekstetrekken i Osloområdet, men alle næringskretsene til hovedstadens volker i høy tempo for tiden. Nå er det Hordaland-ellener Kjøll-Hansen sin tur til å planlegge skole, barnehage, vassforsegg og andepipe. Han har allerede brukt mange kommunalekontor på å berede seg i kom-

[illegible]

«Vi har tradisjon for lave anslag her i Norge og for å planlegge for smått»
Kristin Skogen Lund, NHO-sjef

[illegible]

Rådgiverne konstaterer, at alle gangene størst andel som lærerne, og bare en fjerdedel af folkeskolerne. Konstatationen ligger på Ocho, men derfor udbygget kommunalskole. Ocho har gjort den lte attraktivt for persone. De sidste lærere har drøjet om turen. personer pædagog til Rådgiverne til jobbet. Ocho, og mon hændte til Acker og lærer. Med Rådgiverne kan vi sige kan det

Dagens fortæller om en lang måned i søen udført fra Ørnøsevejens, mens Sundbørg og Kierulff, TID: INGA STORJULE.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland

For ytterligere informasjon kontakt:

Adm. banksjef

eller

Banksjef økonomi/finans

Steinar Haugli

Jane K. Gravbråten

Tel +47 971 95 437

Tel +47 992 36 673

Nær

Dyktig

Engasjert

Fremtidsrettet

Visjon

SpareBank 1 Ringerike Hadeland
- den anbefalte banken